

КОГНІТИВНІ РОЗЛАДИ У ПАЦІЄНТІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 1 ТИПУ ЗАЛЕЖНО ВІД СТАТІ, ВІКУ ТА ТРИВАЛОСТІ ЗАХВОРЮВАННЯ

©Н. В. Пасечко, Л. В. Наумова, Ю. В. Пицюк

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

Вступ. Сьогодні когнітивні розлади та психо-емоційні порушення набувають актуального соціального значення і стають однією з основних проблем сучасності. Спостерігається збільшення поширеності серед населення когнітивних порушень, вже в середньому, працездатному віці.

Не так давно вчені довели, що цукровий діабет значно підвищує ризик розвитку дисфункції когнітивної сфери. За даними дослідження LADIS, існує статистичний зв'язок між цукровим діабетом і маркером нейродегенеративного процесу – атрофією медіальних відділів скроневих часток головного мозку.

Мета дослідження – вивчити когнітивні порушення у пацієнтів з цукровим діабетом (ЦД) 1 типу.

Матеріал і методи дослідження. За допомогою шкали Mini Mental State Examination (MMSE) ми обстежили 51 пацієнта з ЦД 1 типу, який перебував на лікуванні в КЗ ТОР «ТУЛ». Серед них було 28 чоловіків (54,9 %) та 23 жінки (45,1 %). Вік обстежених хворих – від 19 до 59 років, в середньому (32,61±17,6). Пацієнтів за віковою категорією та гендерними особливостями було поділено на дві групи: 1 група – 19–30 років, яка включала 11 чоловіків та 10 жінок, 2 група – 31–60 років, до якої входило 17 чоловіків і 13 жінок. Також пацієнтів було поділено залежно від тривалості захворювання: 1 група – до 10 років, 2 група – понад 10 років.

Результати й обговорення. Немає порушень когнітивних функцій у 35 осіб (68,63 %); помірні когнітивні порушення наявні у 15 осіб (29,4 %); деменція легкого ступеня виявлена у 1 особи

(1,97 %). Середній бал за шкалою MMSE склав 26,4±1,33, що відповідає КП.

Нами встановлено, що в групі пацієнтів віком 19–30 років, яка складалась з 21 хворого з ЦД 1 типу, легкі когнітивні порушення були приблизно в однаковій відсотковій кількості як у чоловіків, так і у жінок, що склало (19,1±0,78) % ($p<0,05$).

При аналізі 2 групи пацієнтів з ЦД1 типу у віці 31–60 років, до якої було належали 30 хворих з цією патологією, було помічено, що частота когнітивних порушень була більш вираженою у жінок і складала 46,2 %, у 38,5 % були наявні помірні когнітивні порушення, а у 7,7 % – деменція легкого ступеня, а це достовірно перевищувало показники осіб чоловічої статі у тій ж самій віковій групі, де оцінка когнітивних порушень склала 35,3 % ($p<0,05$).

Залежно від віку, КП в першій групі з тривалістю захворювання до 10 років, до якої увійшло 20 пацієнтів, було діагностовано у 25 % обстежуваних. Частіше КП зустрічались у чоловіків – 33,3 % від загальної кількості осіб чоловічої статі. В другій групі, з тривалістю захворювання від 11 років, до якої був віднесений 31 пацієнт, когнітивні розлади були наявні в 35,5 % і частіше були виявлені у жінок – 50 %.

Висновки. Результати проведеного дослідження когнітивної сфери пацієнтів з ЦД 1 типу свідчать про чіткий кореляційний зв'язок між тривалістю ЦД, віком та статтю.

Перспективи подальших досліджень полягають у подальшому вивченні дисфункції когнітивної сфери у хворих на цукровий діабет.